

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

התפתחות אישית ומעורבות חברתית הכנה להתנסות המעשית בקהילה זה נהנה וזה לא חסר כיתה י'

שיעור זה, הוא אחד מתוך שלושה שיעורים בנושא התפתחות אישית ומעורבות חברתית לכיתה י' אשר עוסקים **בהכנה להתנסות המעשית בתוכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית"**.
נכיר את הקהילה ואת צרכיה החברתיים, נפתח בהתבוננות מחודשת ומעמיקה בסביבה הקרובה ולאחר מכן, נתאם בין הציפיות של בני הנוער מההתנסות המעשית לבין צורכי הקהילה.
נציע מגוון דרכים לחשיפת מקומות להתנסות מעשית, נדון במושג "איכות חיים" ונבחן את איכות החיים ביישוב וכיצד, באמצעות הפרויקט הקבוצתי, בני הנוער יכולים לתרום לשיפורה.
כל שיעור מותאם ל-45 בכיתה :

שיעור 1 – עומק ההתבוננות- כיתה י'

שיעור 2 – זה נהנה וזה לא חסר- כיתה י'

שיעור 3 – איכות חיים הלכה למעשה- כיתה י'

משרד החינוך

בפעילות זו, נדון בחיבור בין הצרכים האישים של בני הנוער לצרכים של הקבוצה והקהילה. נסייע בבחירה מושכלת של בני הנוער להתנסות אישית בתכנית להתפתחות אישית ומעורבות חברתית ונרחיב את נקודות המבט שלהם לצרכי החברה והקהילה. יש חשיבות לכך שבעת בחירת מקום ההתנסות תהיה הלימה בין הציפיות והרצונות של הנערים המתנסים במעורבות חברתית לבין הצרכים החברתיים והקהילתיים.

נקרין סרטון קצר מתוך הסדרה "חברים": Selfless Good Deed (מעשה טוב ולא אנוכי)

פתיחה

**גוף –
מהלך**

סיום

שאלות לדיון:

- מה דעתכם על טענתו של ג'ואי: בכל מעשה טוב ישנה אנוכיות?
- לדעתכם, מה חשוב יותר בהתנסות המעשית - התרומה האישית לבני הנוער בהתנסות או התרומה לקהילה?

מהלך הפעילות:

- הפעילות תתקיים בסגנון ג'יקסו. בשיטה זו, התלמידים בסבב הראשון יתחלקו לשש קבוצות (קבוצות א'-ו'), כל קבוצה תדון בנושא מסוים. לאחר מספר דקות, הקבוצות יתערבבו בסבב שני לקבוצות של שישה תלמידים: בכל קבוצה יהיה נציג של כל קבוצה (א'-ו') מהסבב הראשון. להסבר מפורט על השיטה

סבב ראשון:

נחלק את המשתתפים לשש קבוצות, כל שתי קבוצות יקבלו משימה זהה

- קבוצות א+ב - צרכי בני הנוער
- קבוצות ג+ד - צרכי הקבוצה
- קבוצות ה+ו - צרכי הקהילה

כל תלמיד יתבקש לכתוב על דף את עמדת קבוצה ואת עמדתו האישית ולהגיע עם הדף לסבב השני של הפעילות.

סבב שני:

נחלק את המשתתפים לקבוצות מעורבות, בכל קבוצה יהיה נציג אחד מכל קבוצה מהסבב הקודם.

כל הקבוצות יקבלו כרטיס משימה זהה

במליאה:

כל קבוצה תציג את השרטוט שמילאה
המנחה יערוך דיון בין המשתתפים

פתיחה

גוף -
מהלך

סיום

כרטיסי משימה לקבוצות א'-ו' (סבב ראשון של הפעילות):

קבוצות ט' וד'

מה הכי חשוב לקבוצה בהתנסות המעשית?

1. ערכו סבב ביניכם, כל אחד יגיד מה הדבר שיגרום לו לפגוש את האנשים שאיתם יבצע את ההתנסות המעשית ולהגיד: אלו בדיוק האנשים איתם אני רוצה להיות!
2. אילו תכונות וכישורים עלו בסבב?
3. נסו להגיע להסכמה - מה הכי חשוב לקבוצה ולשותפים במהלך ההתנסות המעשית?

כל אחד מחברי הקבוצה יכתוב על דף את עמדתו האישית ואת עמדת הקבוצה לקראת החלק הבא של הפעילות

קבוצות א' ופ'

מה הכי חשוב לבני הנוער?

1. ערכו סבב ביניכם, כל אחד יגיד מה הדבר שיגרום לו להגיע למקום ההתנסות ולהגיד: "זה בדיוק מה שרציתי!"
2. חלקו את התשובות שעלו בסבב לתחומים (האם זה קשור לסוג ההתנסות, למקום התנסות, למשמעות העולה מההתנסות ועוד)
3. נסו להגיע להסכמה - מה הכי חשוב לבני הנוער במהלך ההתנסות המעשית

כל אחד מחברי הקבוצה יכתוב על דף את עמדתו האישית ואת עמדת הקבוצה לקראת החלק הבא של הפעילות

כרטיסי משימה לקבוצות א'-ו' (סבב ראשון של הפעילות):

קבוצות ה' ו'

מה הכי חשוב לקהילה ולחברה בהתנסות המעשית?

1. ערכו סבב ביניכם, כל אחד יגיד מה לדעתו הצרכים העיקריים של הקהילה עליהם בני הנוער יכולים לתת מענה במהלך ההתנסות המעשית
2. אילו סוגי פעילויות ומקומות התנסות נותנים מענה לצרכים שעלו בסבב?
3. נסו להגיע להסכמה - מה הכי הפעילות בה בני הנוער יתרמו לחברה באופן הטוב ביותר

כל אחד מחברי הקבוצה יכתוב על דף את עמדתו האישית ואת עמדת הקבוצה לקראת החלק הבא של הפעילות

כרטיס משימה לסבב שני:

1. כל חבר קבוצה יגיד מה היה הנושא עליו דיברו בקבוצות הראשוניות ויציג את עמדתו האישית ועמדת הקבוצה.

2. נסו למלא את השרטוט בכרטיס מטה.

3. האם יש מקומות התנסות אשר עונים על מירב הצרכים?

4. אילו התנגשויות עולות בין הצרכים השונים?

5. איזה צורך חשוב יותר במקרה זה, לדעתכם?

6. נסו לתאר מקום אידיאלי. לדעתכם, האם זה אפשרי?

שאלות לדיון במליאה:

- בבחירת מקום התנסות, למה חשוב לשים לב?
- בהנחה שאין מקום התנסות אידיאלי, על מה לדעתכם אפשר לוותר (על הצרכים האישיים/הקבוצתיים/הקהילתיים)? מדוע? הסבירו את עמדתכם.

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

משרד החינוך

בפעילות זו, עמדנו על האיזון בין התרומה לחברה לבין הרווח לבני הנוער המתנסים במעורבות החברתית. גילינו שכאשר ההתנסות תורמת לחברה ולקהילה באופן משמעותי, וגם בני הנוער מרגישים סיפוק ונהנים מהעשייה - אז מקום ההתנסות יתאים להם והחוויה עבור כל הנוגעים בדבר תהיה חיובית ומוצלחת.

[נקרא את הציטוט המצורף יחד](#)

פתיחה

גוף -
מהלך

סיום

שאלות לדיון:

- האם אתם מסכימים עם הציטוט? כיצד הדיונים שנערכו בקבוצות השונות בפעילות מחזקים או מפריכים את הטענה?
- כיצד הציטוט ממסכת בבא קמא "זה נהנה זה אינו חסר" מתקשר לנושא הפעילות ולדיונים שנערכו?
- **רפלקציה אישית:** כיצד הפעילות תשפיע עליכם באופן אישי?

**" מחקרים מצביעים שאנשים שמתנדבים הם אנשים מאושרים יותר, בריאים יותר
ושמחים יותר, או כפי שניסח זאת הסופר לב טולסטוי: "יותר ממה שאנחנו אוהבים
אנשים על הטוב אשר עשו לנו, אנו אוהבים אותם על הטוב אשר עשינו להם" (מתוך
הכתבה: "מעגל הקסמים של הנתינה: מעשה טוב אינו מתבזבז לעולם"**

מאת יהודית כץ, 24.3.2019 אתר הארץ